

OPINIA PRAWNA

Dotycząca:

obowiązku zwrotu do właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych tzw. książeczki „prawa wykonywania zawodu” przez pielęgniarkę lub położną w przypadku zrzeczenia się przez nią prawa wykonywania zawodu.

Warszawa, dnia 30 stycznia 2013 r.

DLA : Sekretarz Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych w Warszawie

DOTYCZĄCA: obowiązku zwrotu do właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych tzw. książeczki „prawa wykonywania zawodu” przez pielęgniarkę lub położną w przypadku zrzeczenia się przez nią prawa wykonywania zawodu.

SPORZĄDZONA PRZEZ : r.pr. Piotra Siłakiewicza

Wniosek:

W obecnym stanie prawnym istnieje obowiązek zwrotu tzw. książeczki „prawo wykonywania zawodu” przez pielęgniarkę lub położną, która zrzekła się prawa wykonywania zawodu, jednakże ustawodawca nie przewiduje żadnych konsekwencji lub sankcji w razie jego niedochowania i zatrzymania tego dokumentu przez pielęgniarkę lub położną.

Uzasadnienie:

Stan faktyczny:

Przedmiotem zapytania jest istnienie obowiązku dokonania zwrotu tzw. książeczki „prawo wykonywania zawodu” przez pielęgniarkę bądź położną, która zrzekła się prawa do wykonywania zawodu.

Ocena prawna:

Stosownie do postanowienia art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, dalej: ustawa) Na podstawie uchwał o stwierdzeniu lub przyznaniu prawa wykonywania zawodu okręgowa rada pielęgniarek i położnych dokonuje wpisu do okręgowego rejestru pielęgniarek i położnych i wydaje dokument „Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki”, „Prawo wykonywania zawodu położnej”, „Ograniczone prawo wykonywania zawodu pielęgniarki” albo „Ograniczone prawo wykonywania zawodu położnej”. Po myśli zaś art. 42 ust. 1 Prawo wykonywania zawodu albo ograniczone prawo wykonywania zawodu wygasa w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu;

3) utraty prawa wykonywania zawodu w wyniku prawomocnego orzeczenia przez sąd pielęgniarek i położnych lub orzeczonego przez sąd środka karnego polegającego na zakazie wykonywania zawodu;

4) utraty obywatelstwa polskiego, obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo cofnięcia zezwolenia na osiedlenie się;

5) cofnięcia statusu rezydenta długoterminowego WE w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach;

6) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych;

7) upływu czasu, na jaki zostało przyznane.

Z przywołanego brzmienia przepisu wywieść trzeba, że zgodnie z wolą ustawodawcy prawo wykonywania zawodu wygasa w razie zaistnienia enumeratywnie wyliczonych przyczyn, bez konieczności dokonywania zwrotu dokumentu je potwierdzającego. Wobec powyższego wypada w tym miejscu skonstatować, iż nieoddania przez pielęgniarke lub położną zrzekającą się prawa do wykonywania zawodu tzw. książeczki nie wpłynie w żaden sposób na skuteczność dokonanego zrzeczenia.

Kolejną kwestią wymagającą również rozważania w przedmiotowej sprawie jest zapis art. 102 ust. 1 ustawy. Stosownie do jego treści Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6, art. 8b, art. 8c ust. 3 i 10, art. 10e ust. 3, art. 10h ust. 5, art. 10s ust. 2, art. 10u, art. 11 ust. 4 i 5, art. 12 ust. 3, art. 16 ust. 10 i art. 20 ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 103, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6, art. 27 ust. 10, art. 34, art. 41 ust. 2, art. 54 ust. 5, art. 60 i art. 74. Uwzględniając delegację wyrażoną w art. 41 ust. 2 Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów, o których mowa w ust. 1, mając na względzie treść informacji, jakie mają znajdować się w tych dokumentach. Póki jednak to nie nastąpi, zastosowanie znajdować będą akty wykonawcze wydane w oparciu o art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarke i położnej (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1217: dalej: poprzednia ustawa). W oparciu bowiem o wymieniony przepis Minister zdrowia wydał w dniu 3 listopada 1999r. rozporządzenie w sprawie wzoru zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu pielęgniarke lub położnej i wzoru zaświadczenia o ograniczonym prawie wykonywania zawodu pielęgniarke lub położnej (Dz. U. Nr 97, poz. 1137, dalej: rozporządzenia). W załączniku nr 1 do rozporządzenia ustalone zostały wzory poszczególnych kart dokumentu potwierdzającego prawo wykonywania zawodu tzw. książeczki, w tym treść pouczenia.

Uwzględniając pkt. 4 pouczenia należy wskazać, iż wolą prawodawcy była, ażeby pielęgniarka zwróciła bezzwłocznie właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych dokument uprawniający do wykonywania zawodu w przypadku pozbawiania jej prawa wykonywania zawodu, jego zawieszenia lub utraty tego prawa.

Konkludując wydaje się celowe, aby przez okoliczność polegającą na zrzeczeniu się przez pielęgniarzkę lub położną prawa wykonywania zawodu utożsamiać również zrzeczenie się tego prawa. Na skutek zrzeczenia się prawa do wykonywania zawodu pielęgniarka traci bowiem swoje uprawnienia zawodowe. Jednakże brak jest sformułowanych w obowiązujących przepisach prawa jakichkolwiek sankcji związanych z niedopełnieniem obowiązku zwrotu dokumentu potwierdzającego prawo wykonywania zawodu.